

Eesti keelenõukogu

EESTI KEELENÕUKOGU KOOSOLEKU OTSUSPROTOKOLL

Tallinn, Tartu

02.10.2017 nr 4

Algus kell 11:00, lõpp kell 15:00

Juhatas: Kadri Sõrmus

Protokollis: Tiia Margus

Osa võtsid: Dmitri Burnašev, Martin Ehala, Birute Klaas-Lang, Aime Klandorf, Helle Metslang, Leili Sägi, Tõnu Tender, Artjom Tepljuk, Ilmar Tomusk, Anna Verschik.

Külalisena: haridus- ja teadusministri nõunik Urve Läänemets, Haridus- ja Teadusministeeriumi keeleosakonna juhataja Piret Kärtner, videos keeleosakonna töötajad Andero Adamson, Riina Koolmeister ja Pille Põiklik.

PÄEVAKORD:

1. Eesti keelevaldkonna arengukava.
2. HTMi juhtkonnas käsitletud keeleteemad.
3. Tõstatuv.

1. Eesti keelevaldkonna arengukava.

Urve Läänemets osaleb koosolekul selle alguses ja teeb nõukogule kolm ettepanekut, mida keelevaldkonna arengukava (EKA) koostamisel võiks arutada: 1) kas keel loob väärtust kestma jääva keelena või keele kasutajate seisukohast nii eesti kui muukeelse kõnelejaskonna poolt, 2) EKA võiks käsitleda eesti keele ja kirjanduse õpet eesti üldhariduskoolis, st eesti keelt eestlastele, 3) milline on uue EKA dünaamika, kuhu ta liigub edasi, mis muutub paremaks. Minister on rahul paljude arengutega, nt terminoloogia arenguga, keeletehnoloogiaga.

Arutatakse EKA koostamise küsimusi.

Kadri Sõrmus: Riigieelarveseaduse järgi koostatakse strateegilisi arengudokumente kas: 1) poliitika põhialustena, 2) valdkonna arengukavana, mis võib olla nii ministeeriumisisene kui ministeeriumite ülene ja milles määratakse terviklikult ühe või mitme poliitikavaldkonna eesmärgid ja seda teeme praegu, 3) valitsemisala arengukavana, mis vaatab teemasid ministeeriumi tasandil, 4) programmina, kus on kirjas konkreetset tegevused, väljundid, mõõdikud, täitjad. EKA 2011-2017 on mahukas ja hõlmab erinevaid planeerimistasandeid. Uus EKA peab vaatama teemat valdkonna arengukava tasandil. Et EKA saaks viidata kõrgemale, on selles arengukava rakendumise eelduste peatükk. Konkreetset tegevused ja nende täitjad nimetatakse programmidokumentides. Neid valdkonna arengukavas ei ole. Saame EKAs välja tuua seosed teiste valdkondade tegevustega, aga ei saa minna liiga detailseks.

Enamik keelenõukogu liikmed on seisukohal, et koostatav EKA on valitsemisala arengukava, aga vajalik on koostada poliitika põhialuste dokument ja valdkonna arengukava.

Martin Ehala sõnastab EKNi ettepaneku ja selle põhjendused.

Kadri Sõrmus paneb EKNi eriarvamuse hääletusele.

Hääletuse tulemus: 10 EKNi liiget on eriarvamuse poolt, Kadri Sõrmus jääb erapooletuks.

Eesti keelenõukogu

Koosolek jätkub EKA punktide 2.3., 3.1., 3.2., 4. ja 5.1. arutamiseks.

OTSUSTATI:

1. Keelenõukogu teeb ettepaneku valmistada ette dokument "Keel loob väärtust. Keelevaldkonna arengukava" valitsemisala arengukavana, ning hakata ette valmistama ministeeriumide ülest keelevaldkonna valdkondlikku arengukava ja keelepoliitika põhialuseid, mis hakkaks kehtima aastast 2021.

Ettepaneku põhjendused:

1) Keelevaldkonna arendamine nõuab mitme ministeeriumi tegevuste ja ressursside ühendamist, praegu ette valmistatav dokument käsitleb üksnes HTMi keeleprogrammi vahenditest teostatavaid tegevusi. Kui käesolevat arengudokumenti käsitleda valdkondliku arengukavana, jääksid paljud olulised keelevaldkonna tegevussuunad arengukavast välja.

2) Aastal 2020 lõpevad paljud riiklikud arengukavad, mistõttu hakatakse välja töötama uusi arengukavasid järgnevaks perioodiks. Keelevaldkonna valdkondlik arengukava tuleks välja töötada kooskõlastatult teiste uute arengukavadega ja koostöös teiste ministeeriumide ning HTMi teiste osakondadega.

3) Uue riikliku keelestrateegia välja töötamine peaks arvestama ka sel aastal lõppeva "Eesti keele arengukava 2011 - 2017" tulemusi ja rakendamise kogemusi. Selleks on äärmiselt oluline viia 2018. a läbi eelmise keelestrateegia mõju-uuring ning analüüsida saadud tulemusi.

4) Dokumendi "Keel loob väärtust" väljatöötamine valitsemisala arengukavana aitaks täpsustada HTMi keelealaseid tegevusi kuni uue valdkondliku arengukava jõustumiseni.

5) Keelenõukogu soovib esimesel võimalusel kohtuda haridus- ja teadusministriga, et arutada koos, kuidas EKN saaks paremini kaasa aidata Eesti valdkondliku keelestrateegia kavandamisega.

2. Täiendada keelestrateegia kavandis punkte 2.3, 3.1., 3.2, 4. ja 5.1.

2. **HTMi juhtkonnas käsitletud keeleteemad.** Piret Kärtner tutvustab EKNi liikmetele HTMi juhtkonnas arutusel olnud keeleteemasid. 1) Võõrkeelte arengukava täitmine. Võõrkeelte arengukavas jäid mitmed tegevused täitmata. 2) Lisaelarve taotlused. Keeleosakond on esitanud lisarahataotluseid, kuid neid ei ole rahuldatud. 3) Minister tutvustas EKA eelnõu Riigikogu kultuurikomisjonis. 4) Keele järelevalve. 5) Teavitus. HTMi rahastatud tegevuste juures peab olema viide rahastajale. 6) Eesti Keele Instituudi põhimääruse muutmine. EKI tegevusi on laiendatud, lisandunud on keeleoskuse hindamise teema.

OTSUSTATI: Info võeti teadmiseks.

3. Tõstatuv.

Kadri Sõrmus räägib EKNi põhimääruse muutmisest, EKNi liikme vahetumisest, EFNILi küsimustiku täitmisest. Kavas on EKNi kohtumine Haridus- ja Teadusministriga.

Ilmar Tomusk teatab nimevõistluse „Ehe Eesti – eesti ettevõttele eesti nimi“ võitjad ja äramärgitud. Võitjad on Hiire Önn OÜ (tööstusettevõtte kategoorias), Vinoteek Mulks (teenindusettevõtte kategoorias), Ajapaik (vabaihenduse kategoorias) ja MTÜ Rabarber (aasta uustulnuka kategoorias).

Eesti keelenõukogu

OTSUSTATI: Info võeti teadmiseks.

Kadri Sõrmus
(allkirjastatud digitaalselt)
juhataja

Tiia Margus
(allkirjastatud digitaalselt)
protokollija